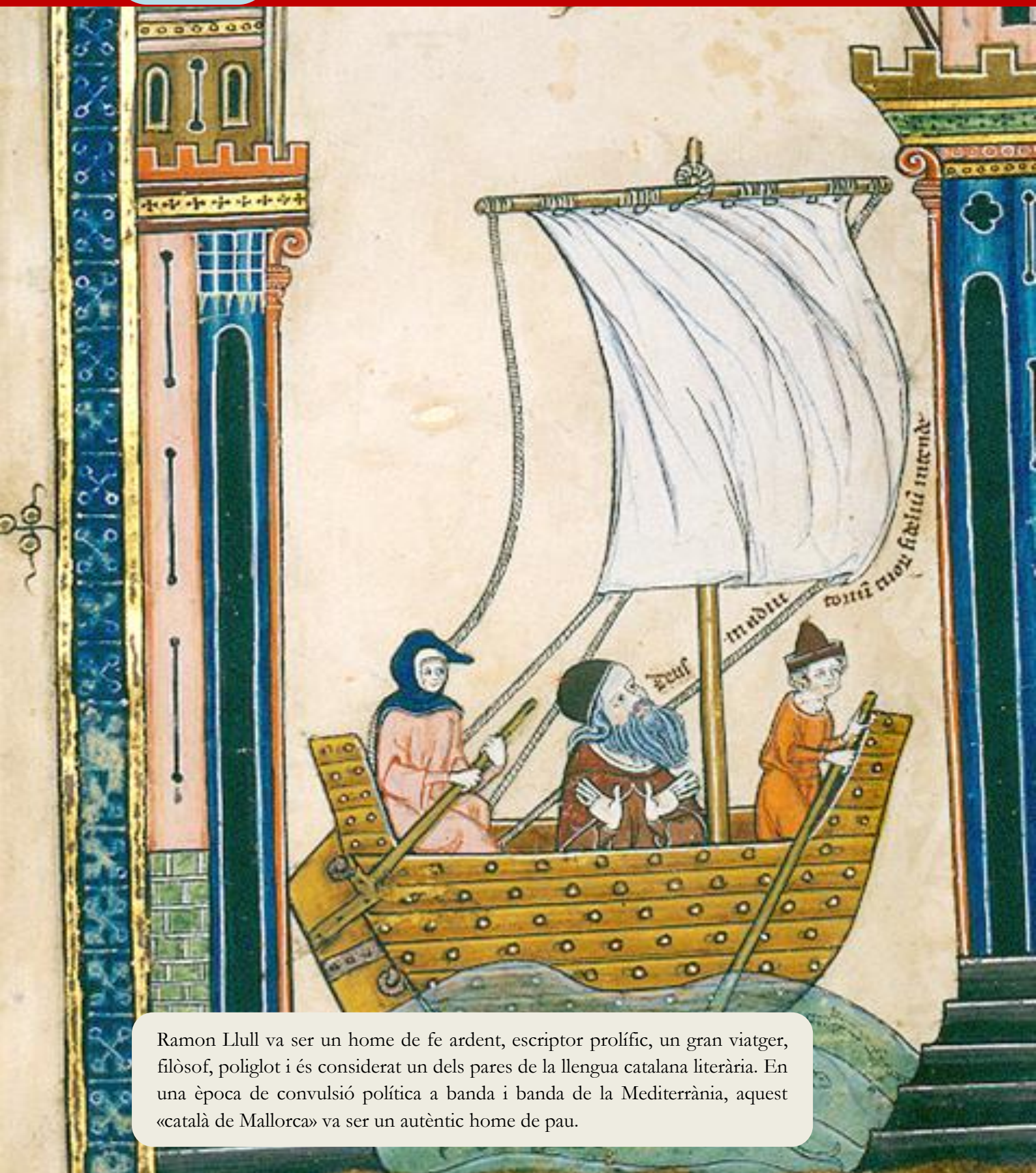


1

Ramon Llull, l'excursionat de l'ideal



Ramon Llull va ser un home de fe ardent, escriptor prolífic, un gran viatger, filòsof, poliglòt i és considerat un dels pares de la llengua catalana literària. En una època de convulsió política a banda i banda de la Mediterrània, aquest «català de Mallorca» va ser un autèntic home de pau.

**α****LLEENDA
DE LLENGÜES**

AST	ASTURLLEONÈS
CA	CATALÀ
ES	ESPANYOL
FR	FRANCÈS
FUR	FRIÜLÀ
GL	GALLEC
IT	ITALIÀ
OC	OCCITÀ
PT	PORTUGUÈS
RO	ROMANÈS

?**INTERPRÉTEZ L'IMAGE**

- Faites attention à la silhouette de Ramon Llull portant une tunique brune. Pourquoi croyez-vous qu'il y a ces mots sortant de sa bouche?
- Qu'est-ce que vous voyez dans les images de ces deux pages? Quelles actions s'y déroulent?
- Pourquoi apparaît Llull sur le bateau dans la page précédente? Et ici, qu'est-ce que cet étendard représente?

FR

Descobrim i informem-nos-en

OC

Ramon Llull, l'òme

Ramon Llull nasquèt a Palma lo 1232, pauc après la conquista catalanoaragonesa de l'illa de Malhòrca de la part del rei en Jacme I lo Conquistaire (1229). Llull foguèt un òme de fe, escrivan e un filosòf fòrça prolífic. Cerquèt lo supòrt dels reis a sa causa de conversion dels "desleials" (musulmans e josieus). Son arma èra la rason, l'*Ars* ('Art'), una forma de pensada basada en lo debat.

Llull consacrèt fòrça d'esfòrces a la creacion de monastèris, mas capitèt sonque la fondacion del de Miramar (Malhòrca). Malcontent pel pauc supòrt reial que recebèt, decidiguèt viatjar pel mond conegut per difondre la siá pensada.

Levat per la páur de veire desbrenhada e perduda la siá òbra, sabèt i ligar lo sentiment d'amics e discipòls, e escampèt aquestas idèas demest los luòcs mai importants de son temps. Fin finala, moriguèt amb ochanta quatre ans (1316) a Palma.



Ramon Llull

UTILIZAȚI TIC

RO

VizitaȚi acest site

<http://www.sonmarroig.com> și vedeȚi care a fost obiectivul misiunea de manastirea al Miramar.

ACTIVITATS

Respon les preguntes següents:

- Qui conquereix l'illa de Mallorca?
- En què consisteix l'*Ars* de Llull?

Explica el significat d'aquests termes.

infidels

pensament

Monestir de Miramar



Ramon Llull, un home de moltes facetes

Un hombre de fe ES

Llull fue teólogo, misionero, ermitaño, moralista y predicador, pero no fue sacerdote. Fue precursor de la convivencia pacífica entre religiones (*ecumenismo*) y propuso la razón, entendida como universal, como método para convencer a los demás de las bondades de la propia fe. En sus libros sintetiza elementos cristianos, islámicos y judíos en **esta** convicción.

Philosophe et scientifique FR

Llull était un chercheur et divulgateur autodidacte, qui a fait des travaux sur l'astronomie, la géométrie, la physique, la médecine, etc. Il a formulé ces disciplines sous sa pensée (*l'Ars*). Il fuyait les sciences occultes (comme l'alchimie) et il travaillait toujours pour un monde meilleur et bâti sur la coexistence.



CHEIE PENTRU STUDIUL RO

- Ramon Llull a fost un om al credinței, filozof, om de știință și scriitor.
- El a făcut din catalană o limbă literară pentru cultura.
- A fost un predicador de pace și coexistență între religii, și totdeauna a lucrat pentru o omenire mai bună bazată pe coabitare.



ACTIVITATS

En què consisteix l'ecumenisme?

Per quin motiu fa servir Llull el català?

O escritor poliglota PT

Ramon Llull foi o primeiro escritor universal em catalão, criador da língua catalana literária e autor de cerca de 260 obras. Entendeu o uso desta língua como um meio para atingir o público urbano da Coroa de Aragão que não sabia latim e, portanto, abriu **esta** língua a todas as possibilidades do pensamento científico. Foi um verdadeiro poliglota (falante de muitas línguas), porque escreveu em latim, catalão e árabe, e também

falava occitano e francês. Em culturas diferentes o domínio das línguas viabiliza a comunicação e amplia a intercompreensão entre os seus indivíduos, incluindo a islâmica, a cristã e a judaica. Além disso, para Ramon Llull, o aprendizagem de línguas significou a redução de barreiras culturais.

L'obra de Ramon Llull

AST

«Señor, un conde taba en guerra con un rei y, como'l conde nun yera tan poderosu como'l rei, utilizó l'astucia: de callao fixo grandes donaciones al escribán del rei por que-y fixera saber toles estrataxemes que'l rei utilizaría na guerra contra él; asina, l'escribán ponía torgues al poder del rei y **esti** rei nun podía terminar la guerra col conde.»

Llibre de les bèsties, I. (ADAPTACIÓ DE J. ORTIZ)

PT

«Uma vez se batiam em um prado dois bois selvagens, e pelos grandes golpes que batiam-se estavam a sangrar da testa. **Este** sangue caía na grama do prado onde batiam-se e era lambida por uma raposa. Aconteceu que os dois bois investiram-se e ficaram preda no meio a raposa, que estavam á ferir em ambos os lados. Tão grande foi o golpe para a raposa, que ela morreu, e enquanto moria disse que era a culpada de sua morte.»

Llibre de les bèsties, V. (ADAPTACIÓ DE J. ORTIZ)

grama: herba; raposa: guineu/rabosa

GL

«Un papagaio estaba cun corvo nunha árbore, e baixo **esta** árbore había un simio que puxera leña sobre una lucerna porque pensaba que era lume, e sopraba cara á leña coa intención que queimase e así poder quentarse. O papagaio chamaba ao simio e dicíalle que non era lume senón una lucerna. O corvo dixo ao papagaio que non quixese advertir nin adoutrinar aquel que non quería recibir consello nin corrección. Moitas veces dixo o papagaio ao simio que aquilo era una lucerna e que non era lume aquilo que pensaba que o era; e o corvo non paraba de rifar o papagaio, que quería arranxar o que a natureza fixera mal. O papagaio baixou da árbore e achegouse ao simio para poder explicarlle mellor aquilo que lle dicía; e tan preto achegouse, que o simio o capturou e matouno.»

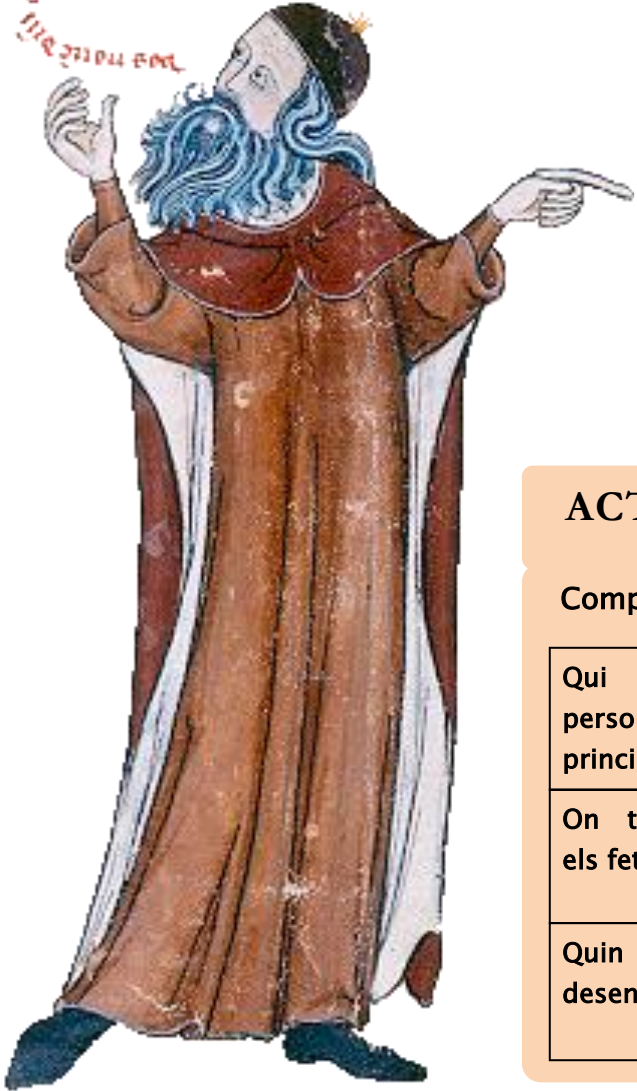
Llibre de les bèsties, VI. (ADAPTACIÓ DE J. ORTIZ)

quentarse: escalfar-se; rifar: renyar

ACTIVITATS

Escriu la moralitat que correspon a cada text que acabes de llegir:

- De vegades la gent té problemes perquè se'ls busca.
- Cal vigilar molt amb la gent que triem per tenir a la vora.
- Donar consell a qui no en demana pot arribar a ser perjudicial.



escuder: noi jove noble que seguia un cavaller per portar-li l'escut o servir-lo.

Segons que l'aventura feia que Blanquerna anés d'un lloc a l'altre, pel bosc, es va esdevenir que **aquest** cavaller i Blanquerna es van trobar. La donzella plorava i cridava i va pregar a Blanquerna que l'ajudés; però Blanquerna va considerar que el seu poder corporal era poc contra el poder del cavaller, i per això va pensar com ajudaria la donzella amb fortitud i caritat, que són forces espirituals.

Llibre d'Evast e d'Aloma e de Blanquerna son fill, capítol 1
(ADAPTACIÓ DE J. ORTIZ)

ACTIVITATS

Completeu aquest quadre:

Qui són els personatges principals?	
On tenen lloc els fets?	
Quin és el fet desencadenant?	

Capitolo V: Sul significato che c'è nelle armi dei cavalieri

[2] Al cavaliere viene data la spada, fatta simile alla croce, per significare che, così come Nostro Signore Gesù Cristo vinse con la croce la morte in cui cademmo a causa del peccato di nostro padre Adamo, così il cavaliere deve vincere e distruggere i nemici della croce con **questa** spada. E come la spada ferisce dovunque vada e la cavalleria esiste per mantenere la giustizia, e la giustizia è dare a ciascuno la sua parte, perciò la spada del cavaliere sta a significare che il cavaliere mantenga cavalleria e giustizia.

Llibre de l'orde de cavalleria, capítol V
(ADAPTACIÓ DE J. ORTIZ)

ACTIVITATS

En què consisteix la justícia, segons Llull? Creus que, actualment, és una definició adequada de la justícia?



CLAUS PER ESTUDIAR

CA

- El *Llibre de les bèsties* (1288–1289) —pertanyent al *Llibre de meravelles* o *Fèlix*— és una faula en què apareixen animals (corb, simi...) per llançar missatges morals de caire social i polític. Renard, la guineu, trama una conspiració contra el rei i retrata mals comportaments morals.
- El *Llibre d'Evast e d'Aloma e de Blanquerna son fill* (1283) és la novel·la sobre la història de Blanquerna, el jove protagonista, fill d'Evast, que abandona la seva família i passa una sèrie de proves a la recerca de la perfecció espiritual i de Déu, fins a esdevenir ermità (per a Llull, l'estat de màxima perfecció espiritual). És una obra fruit de la maduració de la seva estada al monestir de Miramar.
- El *Llibre de l'orde de cavalleria* (1274–1276) és un manual dels saber i les virtuts que ha de tenir un bon cavaller, així com dels vicis que ha d'evitar. Llull defensa la monarquia, la classe baixa i la fe cristiana, i prohibeix als cavallers d'abusar del seu poder sobre les classes inferiors.

Els viatges de Ramon Llull

FUR

Ramon Llull al fasè biel viaçs a tancj lûcs dal Mediterani, pe timp di chescj i scambi comerciâi e culturâi a jerin biel atîfs jenfri i dôs cuestis, a dispïet des crosadis e lis concuistis violentis. Lui al visità diviersis citâts in chescj stâts: Spagne, France, Italie, Tunisie, Turchie, Alzerie, Cipri e cun probabilitât Israêl.

biel: molt/s; a jerin: eren; jenfri: entre; lui: ell



VAMOS MÁS ALLÁ

ES

Estos viajes tenían siempre el objetivo de ganar dinero y conseguir bienes materiales de reyes y papas para lograr su misión evangelizadora mediante la difusión de su forma de pensamiento (el *Ars*).

ACTIVITATS

En grups, creeu un mapa amb el Google Maps i situeu-hi els llocs on va viatjar Ramon Llull. De cada topònim, creeu-ne una petita fitxa amb una imatge que l'il·lustri i l'estat europeu on es troba.

- | | |
|--------------------------|---------------------------|
| 1. Regne d'Armènia Menor | 11. Messina |
| 2. Avinyó | 12. Montpeller |
| 3. Barcelona | 13. Nàpols |
| 4. Bugia | 14. París |
| 5. Xipre | 15. Pisa |
| 6. Gènova | 16. Rocamador |
| 7. Jerusalem | 17. Roma |
| 8. Lió | 18. Sant Jaume de Galícia |
| 9. Mallorca | 19. Tunis |
| 10. Marsella | 20. Viena del Delfinat |

OC

EMPLEGA LAS TIC

GoogleMaps

(<http://maps.google.es>) es una ressource cartografica fòrça potentosa qu'a de mapas de la planeta a d'escalièrs e tipologias disparièras.



Observa el quadre següent. Emplena'l amb les paraules marcades en negreta durant el mòdul.

Gallec	este	_____	estos	estas
Portuguès	este	_____	estes	estas
Asturlleonès	_____	esta	estos	estes
Castellà	_____	_____	_____	_____
Català	_____	_____	_____	_____
Occità	aqueste	aquesta	aquestes	_____
Francès	ce/cet	cette	_____	_____
Friülà	chest	cheste	_____	chestis
Italià	questo	_____	questi	queste
Romanès	_____	această	acești	aceste

Quina és la categoria gramatical d'aquestes paraules? Quines diferències hi veus en el singular i el plural? Fixa't especialment en l'italià i el romanès.

ACTIVITAT

Emplena els buits amb aquestes paraules (que hauràs vist al llarg del mòdul).

le philosophe lo filosof
la guineu l'escribàn
ferisce scriitorul
i viaș ferir
el corb a raposa
filozoful o corvo
l'escrivan los viajes



CATALÀ	OCCITÀ	FRANCÈS	ROMANÈS
el filòsof			

OCCITÀ	ROMANÈS	PORTUGUÈS	ASTURLL.
		o escritor	



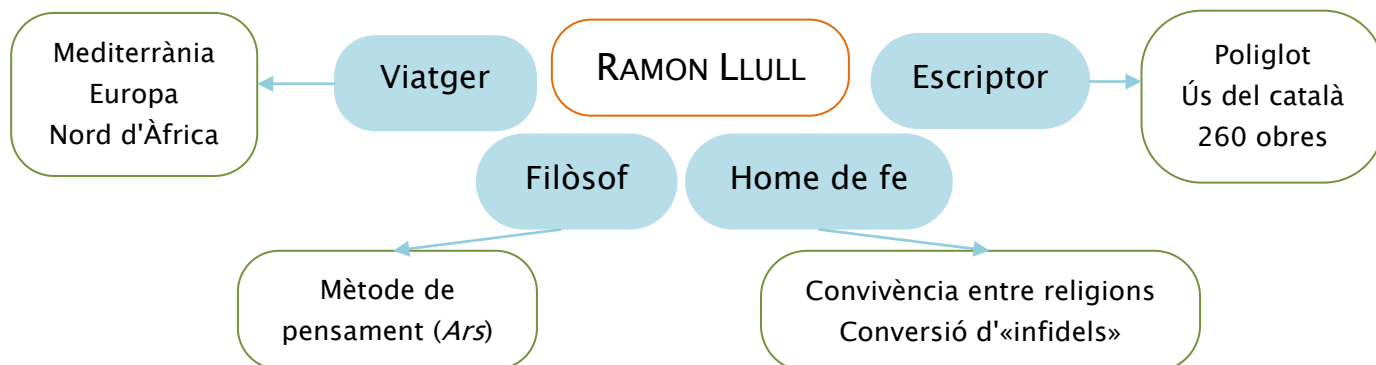
FRIÜLÀ	ESPANYOL	PORTUGUÈS	ITALIÀ	CATALÀ	PORTUGUÈS	GALLEC	CATALÀ



QUÈ HEM APRÈS?

CA

Ramon Llull és un «català de Mallorca» universal, un pensador, lletrat, científic i viatger passional. Pioner en l'ús del català, va fer de la seva una llengua de cultura i de projecció internacional. Partint del seu sistema de pensament, l'*Ars*, va pretendre sempre la construcció d'un món millor (que ell volia cristià) en convivència i en pau.



Llegeix amb atenció tots els textos i escriu-ne tu la versió catalana.

PT

Nem inveja nem orgulho me fazem chorar, mas eu choro, porque o resto dos homens neste mundo não podem amar. Se eles o soubessem, tudo estaria em ordem e em paz, e o mundo iria cumprir a finalidade para a qual foi criado.

Ni l'enveja ni l'orgulh me fan pas plorar, mas plori perque los autres òmes d'aqueste mond sabon pas aimar. Se ne sabèsson, tot lo mond seriá ordenat e en patz e lo mond acompliriá la fin que se creèt amb el.

OC

IT

Né l'invidia né l'orgoglio mi fanno piangere, ma piango perchè il resto degli uomini in questo mondo non può amare. Se sapessero farlo, tutto sarebbe in ordine e in pace, e il mondo potrebbe raggiungere gli scopi per cui è stato creato.

FR

Ni l'envie ni la fierté me font pleurer, mais je pleure parce que le reste des hommes dans ce monde est incapable d'aimer. S'ils en savaient, tout serait en ordre et en paix et le monde accomplirait l'objectif pour lequel il a été créé.

Nici invidie nici orgoliu ma face sa plang, dar plâng pentru că restul oameni în această lume nu poate să iubească. Dacă ar fi cunoscut, totul ar fi fost în ordine și în pace, și lumea ar satisface obiectivul pentru care a fost creat.

RO